

ਦਿਲ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤ ਲਈ ਭੋਜਨ

ਪੰਜਾਬੀ ਖੁਰਾਕ ਮੁਤਾਬਕ

ਉੱਚੇ ਕੋਲੈਸਟਰੋਲ ਵਾਸਤੇ ਦਿਲ ਲਈ ਤੰਦਰੁਸਤ ਭੋਜਨ ਸੰਬੰਧੀ ਸੇਧਾਂ

ਤੁਹਾਡਾ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਲਈ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਲਹੂ ਵਿੱਚ ਕੋਲੈਸਟਰੋਲ ਦੇ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਲ ਦਾ ਰੋਗ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵਧਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥ ਖਾਓ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਲੈਸਟਰੋਲ ਦਾ ਪੱਧਰ ਸੁਧਾਰਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਤਬਦੀਲੀ ਸੰਤ੍ਰਿਪਤ (saturated) ਅਤੇ ਟਰਾਂਸ (trans) ਫੈਟਾਂ ਦੀ ਮਿਕਦਾਰ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਜੇ ਕਦਮ ਤੁਸੀਂ ਚੁੱਕ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਆਪਣੇ ਲਹੂ ਵਿੱਚ ਕੋਲੈਸਟਰੋਲ ਦਾ ਪੱਧਰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੋ:

1. (ਅੱਗੋਂ ਦੱਸੇ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਤ੍ਰਿਪਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਟਰਾਂਸ ਫੈਟ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹਨ)

- ਮੱਖਣ, ਘੀ, ਸਖ਼ਤ ਮਾਰਜਰੀਨ, ਪਸੂ-ਚਰਬੀ, ਤਲਣ ਵਾਲੀ ਚਰਬੀ, ਅਤੇ ਤਲਿਆ ਪਨੀਰ।
- ਮਫਿਨ, ਕੇਕ, ਕੁੱਕੀਆਂ, ਡੋਨੱਟਾਂ ਵਰਗੇ ਸਟੇਰਾਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦੇ ਬੇਕ ਕੀਤੇ ਪਦਾਰਥ।
- ਹਲਕੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਲਈ ਕਰੈਕਰਾਂ ਵਰਗੇ ਪਦਾਰਥ ਜਿਹੜੇ ਅੰਸ਼ਕ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨੇਟਿਡ ਤੇਲਾਂ ਜਾਂ ਚਰਬੀ ਨਾਲ ਪੱਕਣ।
- ਪੂਰੀ ਫੈਟ ਵਾਲੇ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਨਾਰੀਅਲ ਦਾ ਦੁੱਧ।
- ਗਾਂ-ਮੱਝ ਦਾ ਮਾਸ, ਬੋਲੋਨਾ, ਸਲਾਮੀ, ਪੈੱਪਰੋਨੀ, ਸਾਸੇਜਾਂ, ਅਤੇ ਮੀਟ ਦੇ ਚਰਬੀਦਾਰ ਟੁਕੜੇ।

Pun: Heart Healthy Eating - Adapted for Punjabi Diet

© 2011 ਹੈਲਥਲਿੰਕ ਬੀ.ਸੀ.ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ। ਸਭ ਹੱਕ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੜ ਛਾਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਸਰਤੇ ਕਿ ਸੋਝ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਤੁਹਾਡੇ ਡਾਕਟਰੀ ਮਸ਼ਵਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਇਟੀਸ਼ੀਅਨ ਤੋਂ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੌਂਸਲਿੰਗ ਦਾ ਬਦਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਮਕਸਦਾਂ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

2. (ਕੋਲੈਸਟਰੋਲ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਪਦਾਰਥ ਸੀਮਤ ਕਰੋ)

- ਸਿਰਫ਼ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੋਂ ਬਣੇ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਲੈਸਟਰੋਲ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੋਲੈਸਟਰੋਲ-ਪੱਧਰ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਹਨ:
  - ਆਂਡੇ ਦੀ ਜ਼ਰਦੀ। ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਆਂਡਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਜ਼ਰਦੀ ਨਾ ਖਾਓ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਂਡਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰਦੀ ਨਾਲ ਬਣੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿਚਲੀ ਜ਼ਰਦੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੇਕ ਕੀਤੇ ਪਦਾਰਥ। ਆਂਡੇ ਦੇ ਚਿੱਟੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੋਲੈਸਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।
  - ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਮੀਟ, ਝੀਂਗਾ ਮੱਛੀ, ਅਤੇ ਸਕੁਇੱਡ ਮੱਛੀ। ਇਹ ਭੋਜਨ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਖਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਮੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਗਰ, ਗੁਰਦਾ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

3. (ਅਜਿਹੇ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥ ਵੱਧ ਵਾਰੀ ਚੁਣੇ ਜਿਹੜੇ "ਮੋਨੋਅਨਸੈਚੁਰੇਟਿਡ ਅਤੇ "ਪੌਲੀਅਨਸੈਚੁਰੇਟਿਡ ਵਰਗੀਆਂ ਤੰਦਰੁਸਤ ਫੈਟਾਂ ਦੇ ਸਾਧਨ ਹੋਣ)

ਮੋਨੋਅਨਸੈਚੁਰੇਟਿਡ ਫੈਟਾਂ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- ਬਿਨਾ ਨਮਕ ਦੇ ਬਦਾਮ, ਅਖਰੋਟ, ਪੀਕੈਨ ਅਤੇ ਮੂੰਗਫਲੀ ਦੀਆਂ ਗਿਰੀਆਂ। ਇੱਕ ਪਰੋਸੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ 60 ਮਿਲੀਲਿਟਰ (¼ ਕੱਪ)। ਗਿਰੀਆਂ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰੀ ਖਾਓ।
- ਗਿਰੀਆਂ ਦੇ ਮੱਖਣ – 100% ਕੁਦਰਤੀ (ਗ਼ੈਰ-ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨੇਟਿਡ) ਲਵੇ।
- ਕੈਨੋਲਾ, ਜੈਤੂਨ (Olive) ਜਾਂ ਮੂੰਗਫਲੀ ਦੇ ਤੇਲ।
ਪੌਲੀਅਨਸੈਚੁਰੇਟਿਡ ਫੈਟਾਂ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:
- ਅਲਸੀ, ਸੂਰਜਮੁਖੀ, ਕੱਦੂ ਅਤੇ ਤਿਲਾਂ ਦੇ ਬੀਜ।
- ਬੀਜਾਂ ਦੇ ਮੱਖਣ।
- ਸੈਮਨ, ਹੈਰਿੰਗ, ਮੈਕਰੈਲ, ਸਾਰਡੀਨ ਜਾਂ ਟਰਾਊਟ ਵਰਗੀਆਂ ਤੇਲਦਾਰ ਮੱਛੀਆਂ। ਮੀਟ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 2 ਵਾਰ ਮੱਛੀ ਖਾਓ। ਮੱਛੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੌਲੀਅਨਸੈਚੁਰੇਟਿਡ "ਓਮੇਗਾ-3" ਫੈਟਾਂ ਦੀ ਭਰਪੂਰਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- ਪੀਸੀ ਹੋਈ ਅਲਸੀ।
- ਕੁਸੁੰਭਾ, ਸੂਰਜਮੁਖੀ, ਮੱਕੀ ਅਤੇ ਸੋਇਆਬੀਨ ਦੇ ਤੇਲ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੇਲਾਂ ਤੋਂ ਬਣੀ ਗ਼ੈਰ-ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨੇਟਿਡ ਨਰਮ ਮਾਰਜਰੀਨ।

Pun: Heart Healthy Eating - Adapted for Punjabi Diet

© 2011 ਹੈਲਥਲਿੰਕ ਬੀ.ਸੀ.ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ। ਸਭ ਹੱਕ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੜ ਛਾਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਸਰਤੇ ਕਿ ਸ਼੍ਰੇਣ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਤੁਹਾਡੇ ਡਾਕਟਰੀ ਮਸ਼ਵਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਇਟੀਸ਼ੀਅਨ ਤੋਂ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੌਂਸਲਿੰਗ ਦਾ ਬਦਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਮਕਸਦਾਂ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

4. ਹਰ ਰੋਜ਼ 7 ਤੋਂ 10 ਪਰੋਸੇ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਫਲਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਵੰਨਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲਓ

- ਗੂੜ੍ਹੇ ਹਰੇ ਅਤੇ ਸੰਤਰੀ ਰੰਗ ਦੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਖਾਓ।
- ਜੂਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਾਬਤ ਫਲ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਖਾਓ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਾ ਵਧੇਰੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਫਲਾਂ ਨੂੰ ਛਿਲਕੇ ਸਮੇਤ ਖਾਓ ਤਾਂ ਜੋ ਰੋਸ਼ੇ ਦੀ ਮਿਕਦਾਰ ਵਧੇ।
- ਕੱਚੀਆਂ ਜਾਂ ਭਾਫ ਨਾਲ ਰਿੰਨ੍ਹੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਵੱਧ, ਅਤੇ ਪਕੌੜਿਆਂ ਜਾਂ ਸਮੋਸਿਆਂ ਵਿਚਲੀਆਂ ਤਲੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਘੱਟ ਖਾਓ।

5. ਹਰ ਰੋਜ਼ 6 ਤੋਂ 8 ਪਰੋਸੇ ਛਾਣ ਸਹਿਤ, ਵੱਧ ਰੋਸ਼ੇ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥ ਖਾਓ

- ਰੋਟੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਣਕ ਦੇ 100% ਸਾਬਤ ਦਾਣੇ ਦਾ ਆਟਾ ਅਤੇ ਬੇਸਨ ਵਰਤੋ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਫੈਟ ਨਾ ਪਾਓ।
- ਭੂਰੇ ਜਾਂ ਕੁਦਰਤੀ (ਵਾਇਲਡ) ਚੌਲ ਵਰਤੋ ਅਤੇ ਪਲਾਓ ਜਾਂ ਬਿਰਿਆਨੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਚੌਲਾਂ ਨੂੰ ਭਾਫ ਨਾਲ ਜਾਂ ਉਬਾਲ ਕੇ ਪਕਾਓ।
- ਕਣਕ ਦੇ 100% ਸਾਬਤ ਦਾਣੇ ਦੇ ਆਟੇ ਤੋਂ ਬਣੀ ਡਬਲਰੋਟੀ, ਜਵੀਂ ਦਾ ਛਾਣ-ਸਹਿਤ ਆਟਾ, ਰਾਈ, ਜਵਾਰ, ਮੱਕੀ, ਮੱਕੀ ਦੀਆਂ ਖਿੱਲਾਂ, ਕਣਕ ਦਾ ਮੋਟਾ ਪੀਹਿਆ ਆਟਾ, ਬਾਜਰਾ, ਅਤੇ ਕਿਨਵਾ (quinoa)।
- ਅਜਿਹੇ ਸੀਰੀਅਲ ਚੁਣੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਰ ਪਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 4 ਗ੍ਰਾਮ ਰੋਸ਼ਾ ਹੋਵੇ। ਪਰੌਠੇ, ਭਟੂਰੇ ਅਤੇ ਪੂਰੀਆਂ ਦੀ ਖਪਤ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿਓ।
- ਚਿੱਟੇ ਆਟੇ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਜਾਂ ਰਿਫਾਈਨਡ ਸੀਰੀਅਲ (ਰੋਸ਼ਾਂ ਘੱਟ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸੇਵਨ ਵਿੱਚ 2 ਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਾਲੇ) ਘੱਟ ਖਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

6. ਘੱਟ ਫੈਟ ਵਾਲੇ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਦੇ ਬਦਲ ਦਿਨ ਵਿਚ 2 ਤੋਂ 3 ਵਾਰੀ ਲਵੋ

- ਸਕਿੱਮ ਜਾਂ 1% ਦੁੱਧ, ਜਾਂ ਘੱਟ ਫੈਟ ਵਾਲੀ ਲੱਸੀ, ਜਾਂ ਘੱਟ ਫੈਟ ਵਾਲਾ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ-ਭਰਪੂਰ ਸੋਇਆ ਦੁੱਧ ਲਓ।
- ਸਕਿੱਮ ਜਾਂ 1% ਦੁੱਧ ਦਾ ਦਹੀਂ ਜਾਂ ਦੁੱਧ ਦੀ 20% ਤੋਂ ਘੱਟ ਫੈਟ ਵਾਲਾ ਪਨੀਰ ਅਜ਼ਮਾਓ।

ਹੋਰ ਸੁਝਾਅ:

- ਖੀਰ ਜਾਂ ਸੇਵੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਕਿੱਮ ਜਾਂ 1% ਦੁੱਧ ਵਰਤੋ।
- ਰਾਇਤਾ ਜਾਂ ਖੱਟਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਵਰ ਕਰੀਮ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਘੱਟ ਫੈਟ ਵਾਲਾ ਦਹੀਂ ਵਰਤੋ।

Pun: Heart Healthy Eating - Adapted for Punjabi Diet

© 2011 ਹੈਲਥਲਿੰਕ ਬੀ.ਸੀ. ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ। ਸਭ ਹੱਕ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੜ ਛਾਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਸਰਤੇ ਕਿ ਸ਼੍ਰੇਣ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਤੁਹਾਡੇ ਡਾਕਟਰੀ ਮਸ਼ਵਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਇਟੀਸ਼ੀਅਨ ਤੋਂ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੌਂਸਲਿੰਗ ਦਾ ਬਦਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਮਕਸਦਾਂ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

- ਕ੍ਰੀਮੇ, ਹਾਫ਼ ਐਡ ਹਾਫ਼, ਜਾਂ ਸਾਵਰ ਕ੍ਰੀਮ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਘੱਟ ਫੈਟ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਫੈਟ-ਰਹਿਤ ਸੁਕਾ ਦੁੱਧ ਵਰਤੋ।

7. ਮੀਟ ਅਤੇ ਮੀਟ ਦੇ ਬਦਲਾਂ ਦੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ 2 ਤੋਂ 3 ਪਰੋਸੇ ਲਵੋ:

- ਦਾਲ, ਛੋਲੇ, ਰਾਜਮਾਂਹ, ਸੋਇਆਬੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫਲੀਆਂ।
- ਮੱਛੀ, ਚਿਕਨ ਜਾਂ ਟਰਕੀ ਚਮੜੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ।
- ਖਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੀਟ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਟੇਫੂ ਪਾਓ।
- ਘੱਟ ਚਰਬੀ ਵਾਲੇ ਮੀਟ।

ਹੋਰ ਸੁਝਾਅ:

- ਕੀਮਾ, ਹੈਮਬਰਗਰ, ਸਫਰੀਟੀ ਜਾਂ ਲਸਾਨਿਆ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਘੱਟ-ਚਰਬੀ ਵਾਲਾ ਕੀਮਾ ਕੀਤਾ ਚਿਕਨ, ਟਰਕੀ, ਸੂਰ ਜਾਂ ਬੀਫ ਵਰਤੋ।
- ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੀਟ ਜਾਂ ਮੁਰਗੇ ਤੋਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਫੈਟ ਲਾਹ ਦਿਓ।

8. ਘੱਟ ਫੈਟ ਵਾਲੇ ਸਨੈਕ ਅਤੇ ਖਾਣੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮਿੱਠੇ ਵਰਤੋ

- ਚੰਗੀ ਪਸੰਦ ਵਿੱਚ ਫਲ, ਘੱਟ ਫੈਟ ਵਾਲੇ ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਬਣੀ ਖੀਰ ਜਾਂ ਸੇਵੀਆਂ, ਘੱਟ ਫੈਟ ਵਾਲੇ ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਬਣੇ ਮਿਲਕਸ਼ੇਕ, ਫਲ, ਅਤੇ ਲਾਈਟ ਆਈਸਕ੍ਰੀਮ ਜਾਂ ਸ਼ਰਬਤ, ਬਿਨਾ ਮੱਖਣ ਤੋਂ ਪੈਪਕੋਰਨ, ਸਾਦੇ ਬਿਸਕੁਟ, ਬਿਨਾ ਨਮਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੋਸ਼ੇ ਵਾਲੇ ਕਰੈਕਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।
- ਘੱਟ ਫੈਟ ਵਾਲੇ ਘਰ ਬਣੇ ਮਿੱਠੇ ਪਦਾਰਥ (ਛਾਣ ਦੇ ਮਫਿਨ, ਫਲਾਂ ਦੀ ਕਾਕਟੇਲ, ਜਾਂ ਫਲਾਂ ਵਾਲਾ ਐਜਲ ਫੂਡ ਕੇਕ) ਖਾਓ।
- ਡੁਬੇ ਕੇ ਤਲੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਂ ਵੱਧ ਫੈਟ ਵਾਲੀਆਂ ਸਨੈਕਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਪਕੌੜੇ, ਸਮੋਸੇ, ਕੁਲਫੀ, ਜਲੇਬੀ, ਲੱਡੂ, ਬਰਫੀ, ਗੁਲਾਬ ਜਾਮਣ ਸੀਮਤ ਕਰੋ।
- ਵੱਧ ਫੈਟ ਵਾਲੀਆਂ ਸਨੈਕਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਚਿਪਸ ਅਤੇ ਚਾਕਲੇਟ, ਸੀਮਤ ਕਰੋ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੋ।

9. ਸ਼ਰਾਬ

- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣੀ ਹੋਵੇ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਪੀਓ। ਮਰਦਾਂ ਲਈ ਦਿਨ ਦੇ 1-2 ਪਿਆਲੇ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਦਿਨ ਦੇ 1 ਪਿਆਲੇ ਤਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖੋ। ਇੱਕ ਪਿਆਲੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ 150 ਮਿਲੀਲਿਟਰ (5 ਔਂਸ) ਵਾਈਨ, 360 ਮਿਲੀਲਿਟਰ (12 ਔਂਸ) ਬੀਅਰ ਜਾਂ 45 ਮਿਲੀਲਿਟਰ (ਡੇਫ ਔਂਸ) ਪੱਕੀ ਸ਼ਰਾਬ।
- ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਟ੍ਰਾਈਗਲਿਸਰਾਈਡ ਪੱਧਰ ਵੱਧ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸ਼ਰਾਬ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

Pun: Heart Healthy Eating - Adapted for Punjabi Diet

© 2011 ਹੈਲਥਲਿੰਕ ਬੀ.ਸੀ. ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ। ਸਭ ਹੱਕ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੜ ਛਾਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਸਰਤੇ ਕਿ ਸੋਝ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਤੁਹਾਡੇ ਡਾਕਟਰੀ ਮਸ਼ਵਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਇਟੀਸ਼ੀਅਨ ਤੋਂ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੌਂਸਲਿੰਗ ਦਾ ਬਦਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਮਕਸਦਾਂ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

10. ਸਰੀਰਕ ਭਾਰ

- ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਭਾਰ ਵੱਧ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਭਾਰ ਘਟਾਉਣ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਲਹੂ ਵਿੱਚ ਕੋਲੈਸਟਰੋਲ ਦਾ ਪੱਧਰ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।
- ਇੱਕ ਤੰਦਰੁਸਤ ਬਾਡੀ ਮਾਸ ਇੰਡੈਕਸ ਜਾਂ ਬੀ.ਐੱਮ.ਆਈ. (Body Mass Index ਜਾਂ BMI) ਦਾ ਟੀਚਾ ਰੱਖੋ। ਹੈਲਥ ਕੈਨੇਡਾ (Health Canada) ਦੇ ਬੀ.ਐੱਮ.ਆਈ. ਖਾਕੇ (BMI Nomogram) ਤੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬੀ.ਐੱਮ.ਆਈ. ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ: www.hc-sc.gc.ca/fn-an/nutrition/weights-poids/guide-ld-adult/bmi_chart_java-graph_imc_java-eng.php
- ਲੱਕ ਦੀ ਮਿਣੀ ਸਹੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਟੀਚਾ ਰੱਖੋ। ਮਰਦਾਂ ਲਈ ਲੱਕ 102 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ (40 ਇੰਚ) ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਲਈ 88 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ (35 ਇੰਚ) ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣ ਨਾਲ ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗ ਵਰਗੀਆਂ ਸਿਹਤ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਇੱਕ ਸੰਤੁਲਤ ਭੋਜਨ ਖਾਓ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾਜ਼ ਫੂਡ ਗਾਈਡ ਨਾਲ ਤੰਦਰੁਸਤ ਖਾਣਾ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਰੇ 4 ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥ ਹੋਣ: http://www.hc-sc.gc.ca/fn-an/alt_formats/hpfb-dgpsa/pdf/food-guide-aliment/guide_trans-trad-punjabi_v.pdf
- ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਤੋਂ ਬਚੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਖੰਡ ਪਾਈ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਪੈਪ, ਕੁੱਝ ਜੂਸ, ਅਤੇ ਮਿਠੀ ਚਾਹ ਜਾਂ ਕੋਫੀ।
- ਫੈਟ ਦੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸਾਧਨ ਚੁਣੇ ਪਰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਫੈਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਲੋਰੀਆਂ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
- ਬਾਰਬੀਕਿਊ ਕਰਨ, ਭੁੰਨਣ, ਉਬਾਲਣ ਜਾਂ ਪੋਚਿੰਗ, ਬੇਕਿੰਗ, ਤਾਉਣ, ਮਾਈਕ੍ਰੋਵੇਵ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭਾਫ਼ ਲਵਾਉਣ ਵਰਗੇ ਖਾਣਾ ਪਕਾਉਣ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਧਨ ਚੁਣੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਧੀਕ ਫੈਟ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਹੋਵੇ।
- ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਵਾਲੀ ਫੈਟ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਹਲਕੀ ਜਿਹੀ ਮਾਤਰਾ ਹੀ ਪਾਓ। ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫੈਟ ਦੀ ਮਿਕਦਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਹਰ ਰੋਜ਼ 2-3 ਚਮਚ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰੱਖੋ।
- ਹਰ ਰੋਜ਼ ਜਿਸਮਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਗਰਮ ਰਹੋ। ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਥੋੜੀ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਕਰੋ ਪਰ ਸਹਿਜੇ-ਸਹਿਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੇ ਜਾਓ। ਕਸਰਤ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰ ਲਵੋ।

Pun: Heart Healthy Eating - Adapted for Punjabi Diet

© 2011 ਹੈਲਥਲਿੰਕ ਬੀ.ਸੀ.ਆਫ਼ ਕੈਨੇਡਾ। ਸਭ ਹੱਕ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੜ ਛਾਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਸਰਤੇ ਕਿ ਸ਼ੁੱਠ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਤੁਹਾਡੇ ਡਾਕਟਰੀ ਮਸ਼ਵਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਇਟੀਸ਼ੀਅਨ ਤੋਂ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੌਂਸਲਿੰਗ ਦਾ ਬਦਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਮਕਸਦਾਂ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਵਧੀਕ ਵਸੀਲੇ

ਹੈਲਥਲਿੰਕਬੀ.ਸੀ. (HealthLink BC): www.HealthLinkBC.ca. ਸਿਹਤ ਬਾਰੇ ਡਾਕਟਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਜਾਣਕਾਰੀ।

ਹੈਲਥਲਿੰਕਬੀ.ਸੀ. ਤੱਥਨਾਮਿਆਂ ਵਿਖੇ ਆਹਾਰ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ।

www.dialdietitian.org (ਲਿੰਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹੇਗਾ) ਜਾਂ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ:

- ਤੰਦਰੁਸਤ ਵਜ਼ਨ ਲਈ ਭੋਜਨ – ਪੰਜਾਬੀ ਖੁਰਾਕ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਇਆ
- ਤੰਦਰੁਸਤ ਵਜ਼ਨ ਲਈ ਭੋਜਨ – ਪੰਜਾਬੀ ਖੁਰਾਕ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਇਆ: ਤੰਦਰੁਸਤ ਖਾਣਿਆਂ ਲਈ ਵਧੀਕ ਸੁਝਾਅ

ਇਹਨਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵੇਲੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ ਦਰੁਸਤ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਵਧੀਕ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ।

ਵਿਤਰਕ:

ਹੈਲਥਲਿੰਕ ਬੀ.ਸੀ. (HealthLink BC) (ਪਹਿਲਾ ਨਾਮ ਡਾਇਲ-ਏ-ਡਾਇਟੀਸ਼ੀਅਨ ਜਾਂ Dial-A-Dietitian) ਵਿਖੇ ਆਹਾਰ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ (Dietitian Services) ਬੀ.ਸੀ. ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਖੁਰਾਕ ਬਾਰੇ ਮੁਫਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵਸੀਲੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ। www.healthlinkbc.ca/dietitian ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਵਿਖੇ ਜਾਂ 8-1-1 'ਤੇ ਫੋਨ ਕਰੋ ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਗਾ ਤੋਂ। ਤਰਜਮਾਕਾਰ 130 ਤੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਬੋਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ